

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ФІНАНСИ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус освітнього компонента ФІНАНСИ підготовки бакалавра, галузі знань 07
Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент за освітньо-
професійною програмою Менеджмент.

Розробник: Ткачук Н. В., доцент кафедри фінансів, к. е. н., доцент

Силабус погоджено

Гарант ОПП Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фінансів

протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри:

Олена СТАЩУК

І. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 073 Менеджмент, Менеджмент, Перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції 30 год.
		Практичні 22 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3096

ІІ. Інформація про викладача

Ткачук Наталія Василівна – к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів.

Контактна інформація – 097 524 83 90 Tkachuk.Natalia@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

ІІІ. Опис освітнього компонента

1.Анотація освітнього компонента. Запорукою розбудови вітчизняної економіки та забезпечення стабільності її розвитку і зростання є ефективно організована система фінансових відносин у державі. Фінанси є важливим атрибутом державної економічної системи: вони виступають головним інструментом реалізації державної політики. Фінанси є індикатором рівня економічного розвитку суспільства та інструментом цього розвитку. Зміна пріоритетів в економічній та фінансовій системах України, зміцнення фінансово-кредитного сектора, посилення його впливу на активізацію структурної перебудови та забезпечення соціально-економічного розвитку країни зумовили необхідність змін у змісті фінансової роботи. Тому, необхідною умовою є формування у майбутніх фахівців системи знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства

Предметом вивчення освітнього компонента «Фінанси» є фінансові відносини, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу на макро - і мікрорівнях.

2. Пререквізити. Передумови для вивчення – освітній компонент «Макроекономіка та мікроекономіка».

Постреквізити. З урахуванням матеріалу освітнього компонента «Фінанси» опановуються освітні компоненти «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Аналіз господарської діяльності».

3.Мета і завдання освітнього компонента – Мета освітнього компонента полягає в отриманні здобувачами освіти фундаментальних теоретичних і практичних знань щодо організації державної фінансової політики, особливостей формування, перерозподілу та використання національного багатства, специфіки функціонування та ролі в економіці країни фінансово-кредитної

та податкової систем; формування знань студентів з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування і використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

Завдання вивчення освітнього компонента «Фінанси» полягають у: вивченні історичних процесів зародження, становлення та розвитку фінансових відносин в Україні та окремих зарубіжних держав; засвоєнні суті та механізму функціонування фінансів, їх функцій; розкритті теоретичних основ державних, місцевих, корпоративних і міжнародних фінансів; засвоєнні засад функціонування фінансової системи держави; формуванні у здобувачів лосвіти теоретичної і методологічної бази, необхідної для наступного оволодіння практикою використання фінансових інструментів; розумінні закономірностей у сфері фінансових відносин держави, господарюючих суб'єктів та населення, розкриття можливостей використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи.

4.Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Програмні результати навчання

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Освоєння освітнього компонента «Фінанси» сприятиме формуванню таких soft skills як: ефективна комунікація; відповідальність; адаптивність.

5. Структура освітнього компонента.

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	Усього	У тому числі				
		лекції	практичн і	самостійна робота	консультації	
Змістовий модуль 1. Основи фінансової науки. Фінанси та їх роль в суспільному відтворенні						
Тема 1. Фінанси: сутність та функції. Фінансові ресурси	10	2	1	6	1	ДС (1), Т(1) / 2 бали
Тема 2. Фінансове право і фінансова політика	10	2	1	6	1	ДС (1), Т(1) / 2 бали
Тема 3. Податки. Податкова система	11	2	2	6	1	ДС(1), ІРС (2), Т(1)/ 4 бали
Тема 4. Бюджет. Бюджетна система	11	2	2	6	1	ДС(1), ІРС(2), Т(1)/ 4 бали
Тема 5. Бюджетний дефіцит	9	2	1	6		ДС(1), Т(1)/ 2 бали
Тема 6. Державний борг	9	2	1	6		ДС(1), Т(1)/ 2 бали
Тема 7. Місцеві фінанси.	11	2	2	6	1	ДС(1), ІРС(2), Т(1)/4 бали
Тема 8. Соціальні позабюджетні фонди	10	2	2	6		ДС(1), ІРС(2), Т(1)/ 4 бали
Разом за модулем 1	81	16	12	48	5	max 24 бали
Змістовий модуль 2. Особливості функціонування окремих ланок фінансової системи						
Тема 9. Фінанси суб'єктів	11	2	2	6	1	ДС(1), ІРС(1),

господарювання						Т(1)/ 3 бали
Тема 10. Фінанси домогосподарств	9	2	1	6		ДС(1), Т(1)/ 2 бали
Тема 11. Страхування. Страховий ринок	11	2	2	6	1	ДС(1), ІРС(1), Т(1)/ 3 бали
Тема 12. Фінансовий ринок	11	2	2	6	1	ДС(1), Т(1)/ 2 бали
Тема 13. Фінансова безпека держави	10	2	1	6	1	ДС(1), Т(1)/ 2 бали
Тема 14. Міжнародні фінанси	8	2	1	5		ДС(1), П(1) / 2 бали
Тема 15. Фінанси сталого розвитку	9	2	1	5	1	ДС(1), П(1) / 2 бали
Разом за модулем 2	69	14	10	40	5	max 16 балів
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР/ 30 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР/ 30 балів
Екзамен						60
Всього годин / Балів	150	30	22	88	10	max 100 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, ІРС-індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота, П – презентація роботи.

Види навчальної діяльності, форми і методи навчання розміщені на платформі дистанційного навчання Moodle за посиланням: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3096>

6.Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Фінанси» передбачає: підготовку до практичних занять; опрацювання лекційного матеріалу відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання модульних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Самостійна робота полягає в підготовці до контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення. Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3096>

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю (максимум 15 балів) за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез із виступом на конференції – 5 балів, без виступу – 3 бали за умови, що тематика публікацій відповідає змісту тем освітнього компонента; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/ukitbu>).

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (40 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульних контрольних робіт та/або екзамену (60 балів)).

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання екзамену, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, які вміщують 3 теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Економічні передумови виникнення і розвитку фінансів.
2. Необхідність та сутність фінансів.
3. Функції та роль фінансів.
4. Взаємозв'язок фінансів з іншими елементами економічної системи.
5. Історичний аспект становлення і розвитку фінансової науки.
6. Предмет і метод фінансової науки.
7. Розвиток фінансової науки в Україні.

8. Сучасна світова наукова фінансова думка.
9. Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин.
10. Склад та структура фінансових ресурсів.
11. Джерела формування фінансових ресурсів.
12. Поняття «фінансова система».
13. Теоретичні основи побудови фінансової системи.
14. Структура фінансової системи.
15. Призначення і специфічні ознаки сфер та ланок фінансової системи.
16. Правові та організаційні основи фінансової системи.
17. Сутність, складові і типи фінансової політики.
18. Завдання і принципи фінансової політики.
19. Форми і методи реалізації фінансової політики.
20. Організаційне забезпечення фінансової політики.
21. Правове забезпечення фінансової політики.
22. Фінансова політика України на сучасному етапі.
23. Призначення і роль фінансового механізму.
24. Склад і структура фінансового механізму.
25. Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання.
26. Фінансові показники як складова фінансового механізму.
27. Сутність фінансів підприємств, принципи їх організації та зміст.
28. Функції фінансів підприємств і їх характеристика.
29. Фінансові ресурси підприємств, їх склад і характеристика.
30. Зміст, завдання та організація фінансової роботи на підприємствах.
31. Доходи та видатки підприємства.
32. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин.
33. Теоретичні основи фінансів домогосподарств.
34. Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства.
35. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.
36. Соціальний захист населення.
37. Суть і функції податків. Роль податків у фіскальній політиці держави.
38. Види податків.
39. Загальнодержавні податки, їх характеристика.
40. Місцеві податки і збори. Інші платежі до бюджету.
41. Податкова система: поняття, основи побудови. Принципи й методи оподаткування.
42. Податкова політика. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики.
43. Державна податкова служба України, склад служби та основні функції.
44. Економічна природа і суть бюджету. Бюджет як економічна категорія.
45. Функції бюджету, їхня характеристика.
46. Бюджетна політика України, її особливості та значення.
47. Бюджетне законодавство України.
48. Бюджетний устрій і бюджетна система.
49. Структура бюджетної системи України.
50. Принципи побудови бюджетної системи України та їх характеристика.
51. Формування доходів державного бюджету, їх склад і структура.
52. Видатки державного бюджету. Основні напрямки використання бюджетних коштів.
53. Бюджетний дефіцит: визначення, причини виникнення, наслідки.
54. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
55. Суть місцевих фінансів. Місцеві фінанси як система.

56. Функції місцевих фінансів.
 57. Місцеві бюджети, їх доходи.
 58. Видаткова частина місцевих бюджетів.
 59. Особливості діяльності Пенсійного фонду України.
 60. Економічна суть державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту.
 61. Форми внутрішнього державного кредиту.
 62. Форми зовнішнього державного кредиту.
 63. Державний борг, його структура.
 64. Управління державним боргом. Економічні та соціальні наслідки державного боргу.
 65. Економічна природа та сутність страхування.
 66. Види страхування.
 67. Класифікація страхування за об'єктами та ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування.
 68. Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види й форми.
 69. Особисте страхування його суть і значення в забезпеченні соціального захисту громадян.
- Види особистого обов'язкового і добровільного страхування.
70. Страхування відповідальності.
 71. Страховий ринок. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні.
 72. Фінансові посередники: склад та їх основні функції.
 73. Банківська система: принципи побудови та механізм функціонування.
 74. Поняття, види та призначення комерційних банків.
 75. Загальна характеристика банківських операцій.
 76. Суть фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів.
 77. Класифікація фінансових ринків.
 78. Характеристика ринку цінних паперів.
 79. Види цінних паперів.
 80. Правове регулювання фінансового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів.
 81. Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.
 82. Економічна природа і призначення міжнародних фінансів.
 83. Валютні відносини та валютні системи, їх еволюція.
 84. Валютний курс. Види і форми валютних курсів.
 85. Валютне регулювання та валютні обмеження: суть і необхідність.
 86. Валютний ринок як складова міжнародного фінансового ринку.
 87. Міжнародний фінансовий ринок.
 88. Сутність та різновиди фінансової безпеки
 89. Особливості фінансової безпеки регіону
 90. Основні функціональні складові фінансової безпеки підприємств.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня

75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені силабусом навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Natalia Tkachuk, Viktoriia Somchenko, Oleh Ihnatiuk , Hanna Kolomiiets and Nataliia Pochernina New Tax Policy on Resumption of the Business Entities' Activities. Economic Affairs, Vol. 68, No. 01s, pp. 09-15, February 2023 DOI: 10.46852/0424-2513.1s.2023.2. p.9-15.
2. Pilbeam K. International Finance. 5th edition. Bloomsbury Publishing, 2023. 568 p.
3. Актуальні проблеми фінансів та економіки: навчальний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 286 с.
4. Бюджетний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
5. Бюджетно-фінансове законодавство. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/klas>
6. Карлін М. І., Івашко О. А. Фінансові системи країн Європейського Союзу: підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 384 с.
7. Касьянова Н. В., Кочетков В. М. та ін. Міжнародна фінансова система : підруч. Київ : ЛІРА-К, 2023. 270 с.
8. Податковий кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

9. Ткачук Н.В. Фінанси: курс лекцій [Електронне видання]. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024.
10. Ткачук Н.В. Фінанси: Методичні рекомендації до практичних та самостійних робіт [Електронне видання]. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024.
11. Фінанси України: навч. посіб. / Карлін М. І. та ін.; за ред. Карліна М. І. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 332 с.

Додаткова література:

1. Iryna Halushchak, Mykhailo Kuzheliev, Viktor Melnyk, Maksym Zhytar, Tetiana Myhovych. Methodical Aspects of Evaluation of Financial Architecture of Economy . WSEAS Transactions on Business and Economics, ISSN / E-ISSN: 1109-9526 / 2224-2899, Volume 17, 2020, Art. #27, pp. 260-268 (PDF <https://doi.org/10.37394/23207.2020.17.27>)
2. Iwanicz-Drozdzowska M., Malinowska-Misiąg E., Mielus P., Smaga P., Witkowski B. The Role of Crises in Shaping Financial Systems From the Global Financial Crisis to COVID-19. Routledge, 2022. 184 p
3. Laktionova, O.; Kovalenko, Y.; Myhovych, T.; Zharikova, O. Transforming Financial Outsourcing Services for Sustainable Business Development: A Review on Green Finance. Economics. Ecology. Socium 2022, 6, 37-50. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.4-4>
4. Mishustina, T., Kravchenko, A., Poprotsky, O., Myhovych, T., Artemchuk, L., Vasylenko, O. (2022). Fair Competition for Business in the Field of Information and Communication Technologies in the Era of Postcontemporary Society Economy. Postmodern Openings, 13(2), 321-333. <https://doi.org/10.18662/po/13.2/456>
5. Solodzhuk T., Myhovych T.. Assessment of an exchange rate's fluctuations impact on the foreign exchange market. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. Vol. 9, No. 3 (2022), P. 55-64. URL: <http://jpnu.pu.if.ua> DOI: <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.3.55-64>
6. Борисюк О.В., Ткачук Н.В. Моніторинг бізнес-процесів страховиків в умовах цифровізації. Економіка, фінанси, право, № 10, 2024.
7. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Криховецька З.М., Мигович Т.М. Роль банків із участю держави у забезпеченні фінансової стабільності національної економіки в умовах війни. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 4. С. 53-63.
9. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
10. Ткачук Н. В. Діджиталізація фінансово-економічної сфери в Україні : стан та перспективи розвитку. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2022. Т. 1 № 31, 2022. С. 18–28.
11. Ткачук Н.В., Стащук О.В. Моніторинг державного боргу України в умовах військового стану. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. Т. 4, С. 83–96 <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-04-83-96>